

חַת־ת לַיּוֹם שְׁנִי פְּרִשֶׁת וַיֵּצֵא ד' בְּסֵלֹו ה'תשפ"ו

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁנֵי עִם רִשִׁי

יַעֲקֹב הִגִּיעַ לַחֲרֹן וְרוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן עִם רָחֵל.

הָיִיתָ וְהִיָּתָה לַיַּעֲקֹב הַבְּטָחָה מֵה' שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּטוֹחַ (מִהַחֲלוּם) הוּא הַמְּשִׁיךְ לְכוּוֹן חֲרֹן בְּשִׂמְחָה תוֹךְ יְדִיעָה שֶׁיִּהְיֶה טוֹב. בְּדַרְכּוֹ הוּא הִיָּה צָרִיךְ לַחֲצוֹת אֶת נְהַר הַיַּרְדֵּן. ה' עָשָׂה נִס וְהִנֵּה נִחְצָה לְשָׁנִים כְּדִי שְׂיֻכַּל לַחֲצוֹת אוֹתוֹ בְּקִלּוֹת וּבְבִטָּחָה.

כְּשִׁיעֲקֹב הִגִּיעַ לְאֶרֶם נְהָרִים, הוּא רָאָה בָּאֵר מְכֻסָּה בְּאֶבֶן גְּדוֹלָה וּלְיָדָהּ יֻשְׁבוּ שְׁלוֹשָׁה עֶדְרֵי צֹאן. הֵם הִמְתִּינוּ שֶׁכָּל הָאֲחֵרִים יָבוֹאוּ גַם הֵם לָשֵׁם כְּדִי שְׂיֻכְלוּ לְהָרִים אֶת הָאֶבֶן הִיָּתָה כְּבִדָּה מְכֻדִי שֶׁיַּעֲשׂוּ זֹאת בְּעֶצְמָם וְכָלֵם הָיוּ חִיבִים לְהוֹשִׁיט יָד.

יַעֲקֹב שָׁאל אוֹתָם אִם הֵם מְכִירִים אֶת לְבָן וְהֵם עָנוּ שֶׁכֵּן. מֵה שְׁלוֹמוֹ? שָׁאל יַעֲקֹב, שְׁלוֹמוֹ טוֹב עָנוּ הָרוּעִים, וְהִנֵּה בָּתוֹ רָחֵל מְגִיעָה עִם הַצֹּאן (לְבָן נָתַן לְרָחֵל לְרַעוּת אֶת הַצֹּאן הִיָּתָה שְׁלֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים שֶׁיַּעֲשׂוּ בָּן).

הִיָּתָה וַיַּעֲקֹב לֹא יָדַע שֶׁהָאֶבֶן כִּהֵּן כְּבִדָּה, הוּא שָׁאל אוֹתָם מִדּוּעַ הֵם יוֹשְׁבִים וּמִמְתִּינִים בְּמָקוֹם לְתֵת לַצֹּאן מִים וּלְהַחֲזִירָן לְבֵיתוֹ. הֵם הִסְבִּירוּ מִדּוּעַ עָלִיהֶם לַחֲכּוֹת שְׁכָלָם יָבוֹאוּ. תוֹךְ כְּדִי שֶׁהֵם מְדַבְּרִים רָחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן לְבָאָה.

כְּשִׁיעֲקֹב רָאָה אוֹתָהּ הוּא הָרִים אֶת הַבָּאָר בְּעֶצְמוֹ וְהִשְׁקָה אֶת הַצֹּאן שֶׁל דּוֹדוֹ לְבָן. יַעֲקֹב נָשַׁק לְרָחֵל וּבָכָה כִּיּוֹן שֶׁיָּדַע שֶׁהֵם לֹא יִקְבְּרוּ יַחַד בְּמַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה וְכֵן בְּגִלְל שְׁלֹא הָיוּ לוֹ מִתְנֹות בְּשִׁבְלָהּ (כִּי אֶלִּיפַז לָקַח הַכֵּל).

יַעֲקֹב הִסְבִּיר לְרָחֵל שֶׁהוּא בֶן דּוֹד שְׁלֹה וְשֶׁרוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן אִתָּהּ. רָחֵל אָמְרָה לוֹ שֶׁאֵבָא שְׁלֹה מְאוֹד מִתְחַכֵּם. יַעֲקֹב אָמַר שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ, הוּא יָכוֹל לְהִתְחַכֵּם כְּמוֹהוּ אִם צָרִיךְ לְהִיָּת, אֲבָל אִם לְבָן יִהְיֶה יֶשֶׁר,

גם יַעֲקֹב יִתְנַהֵג עִמּוֹ בִּישָׁר.

רַחֵל רָצָה וְאִמְרָה לֵאבֹא שָׁלָה (אִמָּה בְּבֶר נִפְטָרָה) לָבֵן רֵץ לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ תוֹךְ תְּקוּהָ שְׁלִיעֶקֶב יֵשׁ הַרְבֵּה בְּסָף בֵּינָן שֶׁזָכַר אֶת הַגָּעֶתוֹ שֶׁל אֱלִיעֶזֶר לְהִבְיֵא אֶת רִבְקָה. לָבֵן נִשְׁקָ וְחִבֵּק אֶת יַעֲקֹב, אָבֵל לֹא בִגְלָל שָׁאֵהָב אוֹתוֹ, אוֹ בִגְלָל שֶׁשָּׁמַח לְרֹאוֹתוֹ אֲלֵא בְּאִמָּתָה הוּא רַק רָצָה לְרֹאוֹת הָאֵם הוּא מַחְבִּיא בְּסָף. כְּשֶׁרָאָה שְׂאִין לוֹ כְּלוּם, הוּא הִבִּיא אֶת יַעֲקֹב לְבֵיתוֹ בְּכָל אָפֶן. יַעֲקֹב הִסְבִּיר שֶׁהוּא בּוֹרַח מִפֶּחַד עֲשׂוֹ וְאֵלִיפַז לָקַח לוֹ אֶת כָּל רְכוּשׁוֹ אָבֵל הוּא עוֹד לֹא אָמַר לָלָבֵן שֶׁבְּרָצוֹנוֹ לְהִתְחַתֵּן עִם רַחֵל.

לָבֵן אָמַר, הִיּוֹת וְאִין לָךְ בְּסָף אֶתָּה יָכוֹל לְהַכְנִס לְבֵיתִי בִּגְלָל שְׂאֵתָה אַחִין שְׁלִי. תוֹכֵל לְהִשָּׂאֵר פֶּה חֹדֶשׁ וּבִתְמוּרָה תִּהְיֶה רוּעָה הַצֵּאֵן שְׁלִי. יַעֲקֹב נִשָּׂאֵר חֹדֶשׁ וְרָעָה אֶת צֵאֲנוֹ.

לָבֵן שָׂאֵל אֶת יַעֲקֹב כִּמָּה לְשֵׁלֶם לוֹ? וְכִי בִגְלָל שְׂאֲנוֹ קְרוֹבִים, תִּצְטָרֵךְ לַעֲבֹד בְּחֻנָּם? שָׂאֵל אוֹתוֹ.

לָלָבֵן הָיוּ תְּאוֹמוֹת רַחֵל וְלֵאָה. (הָיוּ לוֹ גַּם בָּנוֹת מֵאִשָּׁה אַחֶרֶת, בְּלָהָה וְזִלְפָּה, בָּהֶן הִשְׁתַּמֵּשׁ לְשִׁפְחוֹת) כָּלֶם תְּמִיד חָשְׁבוּ שֶׁהִיּוֹת וּלְלָבֵן יֵשׁ תְּאוֹמוֹת בָּנוֹת וְלִיצְחָק יֵשׁ תְּאוֹמִים בָּנִים, הֵם יִנָּשְׂאוּ בִּינֵיהֶם. לֵאָה (שֶׁהִיְתָה גְדוֹלָה יוֹתֵר) תְּמִיד חָשְׂבָה שֶׁתִּצְטָרֵךְ לְהִתְחַתֵּן עִם עֲשׂוֹ, הַתְּאוֹם הַבְּכוֹר וּבִכְתָּה כָּל כּוֹד עַל זֶה עַד שֶׁעִינֶיהָ הָיוּ תְּמִיד אֲדָמוֹת וּנְפֻחוֹת, אָבֵל רַחֵל הִיְתָה יָפָה.

תַּהֲלִים / יוֹם ד' לַחֹדֶשׁ פְּרָקִים כ"ג- כ"ח

בְּפָרָק כ"ה נֹאמַר: "זָכוֹר רַחֲמֶיךָ ה' וַחֲסִדֶּיךָ בִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה". חֲסִידוֹת מִסְבִּירָה שֶׁהִמִּילָה מַעֲוֹלָם (לְתַמִּיד) יֵשׁ לָהּ מִשְׁמַעוֹת נוֹסֶפֶת - מִהַעֲוֹלָם.

לָמָּה הַכּוֹנֵנָה? שֶׁהִרְחַמִּים וְהַחֲסֵד שֶׁל ה' הֵם מִשְׁהוּ שֶׁקְשׁוֹר לַעֲוֹלָם. הַרְבֵּי הִרְשָׁ"ב מְלַמֵּד (בִּמְאֹמֶר הַבֵּר מִצּוּה) שֶׁאִפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת בְּמִשְׁלָל: אִם אָדָם רוֹצֶה לְהִתְנַהֵג בְּנִדְיבוֹת, חַיִּב שִׁיְהִיָּה מִיִּשְׁהוּ שֶׁיִּקְבֵּל אֶת הַחֲסֵד שְׁלוֹ. לָבֵן אֲבָרְהָם אֲבִינוֹ, שֶׁכָּל חַיִּיו הָיוּ מִלֵּאִים חֲסֵד, הִצְטָעַר בְּאִשָּׁר לֹא הָיוּ לוֹ אוֹרְחִים. הוּא לֹא יָכַל לַעֲשׂוֹת חֲסֵד. אִי אִפְשָׁר לְהִיּוֹת נְדִיב בְּאִשָּׁר אָדָם נִמְצָא בְּעֶצְמוֹ.

כֵּן הַדְּבָר עִם ה', כְּדִי שֶׁה' יַבִּיעַ אֶת הַחֲסֵד, חַיִּב לְהִיּוֹת עוֹלָם שֶׁנִּרְאָה כְּאִלוֹ הוּא נִפְרָד מֵה'. כֵּן ה' יָכוֹל לְהִרְאוֹת אֶת חֲסֵדוֹ לַעֲוֹלָם. בְּפִסּוֹק זֶה אָנוּ מִבְּקָשִׁים מֵה' לְזָכֹר אֶת חֲסֵדוֹ אֵלֵינוּ, בִּגְלָל שֶׁזֶּה אַחַת הַסְּבוֹת שֶׁה' בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, כְּדִי לַעֲשׂוֹת אֶתְנוֹ חֲסֵד.

תַּנְיָא / קוֹנְטֵרַס אַחֲרוֹן סִימָן ד' (ד' בְּסִילוֹ שָׁנָה פְּשׁוּטָה)

הָאֲדָמוֹ"ר הִזְקֵן מְלַמֵּדֵנוּ שֶׁקִּיּוֹם מִצּוּה הוּא דְבַר מִיָּחָד. אֲפִלוּ אִם הָאָדָם חוֹשֵׁב עַל גְּדֻלוֹת ה' מַחְשְׁבוֹת שְׁגוּרָמוֹת לוֹ לְהִרְגִּישׁ קְרוֹב לֵה' וְלֵאָהֵב אוֹתוֹ אוֹ לִירֵא מַלְעָשׂוֹת מַעֲשִׂים שְׂאִינָם רָצוֹן ה', אִין זֶה דּוּמָה לְקִיּוֹם מִצּוּה בְּפִעֵל!

מִדּוּעַ? מֵה כָּל כּוֹד מִיָּחָד בְּקִיּוֹם מִצּוּה?

קוֹדֶם כָּל, הַסְּכָּה לְשִׁמָּה ה' בְּרָא אֶת הָעוֹלָם (כָּל סֵדֶר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת) הִיא כְּדִי לְהִבְיֵא אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ גִּשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם. דְּבַר הַנִּתֵּן לְבִצּוֹעַ בְּעֵת קִיּוֹם מִצּוּה.

בְּנוֹסָף, בְּאִשָּׁר יְהוּדִי מְקִים מִצּוּה, הַקָּשָׁר שְׁלוֹ לֵה' חֲזָק מְאֹד אֲפִלוּ יוֹתֵר מִהַדְרָגָה אֵלֶיהָ נִתֵּן לְהִגִּיעַ בְּאִמְצָעוֹת כּוֹנֵנָה וְאִהְבָּה חֲזָקָה לֵה'. לָבֵן עֲלִינוּ לְהַפְסִיק אֶת הַלְמוּד עַל קִיּוֹם מִצּוּה שְׂאֵף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְבִצֵּעַ, אֲפִילוּ אִם כּוֹד מְרַגִּישִׁים קְרוֹב לֵה'. בֵּינָן שֶׁהַקָּשָׁר בְּאִמְצָעוֹת קִיּוֹם הַמִּצּוּה בְּפִעֵל הוּא חֲזָק יוֹתֵר אֲפִילוּ אִם אִין בְּאִפְשָׁרוּתֵינוּ לְהִבִּין זֹאת.

ב"היום יום" של היום לומדים כיצד חסידים נוטלים מים אחרונים לפני ברכת המזון. שופכים מים על קצות האצבעות, מעבירים אותם על השפתיים בעודן רטובות.

ספר המצות / מצות לא תעשה רנ"ג

המצוה היומית, **מצות לא תעשה רנ"ג**, היא שאסור להונות גר ולמכור לו משהו יותר מכפי שויו או לרכוש ממנו משהו פחות מכפי שויו. כמובן שאסור להונות את כלם. אבל אם משהו חס ושלום הונה גר, הרי שהוא עבר על שתי עבירות וצריך לעשות תשובה על שתיהן.

רמב"ם / הלכות מכירה פרקים י"ט, כ', כ"א

היום לומדים עוד על קנייה ומכירה של דברים כפי שה' רוצה.

פרק י"ט - לומדים על מכירה של משהו שעלול להתקלקל. אסור למכור למישהו בית עליו מתדיינים בבית דין, היות ואז האדם שרכש את הבית יצטרך ללכת לבית הדין.

הלכה נוספת היא שאם מוכרים משהו עם אחריות, למשל מבטיחים לשלם עבור כל נזק שיקרה לו, בכל זאת אין צורך לשלם באם התחוללה רעידת אדמה למשל, היות וזה מארע שלא צפו שיקרה.

פרק כ' - מלמד על מחלקת בין שני אנשים הנוגעת לקנייה ומכירה של דברים כלשהם "המוציא מחברו עליו הראיה". אותו אחד שרוצה לקחת מאדם אחר (למשל כסף או משהו שנמכר) הוא זה שעליו מטלת חובת ההוכחה בפני בית הדין.

הנה הלכה אחת מעניינת בא נאמר שאדם הלך לשוק וקנה תפוזים מאחד המוכרים. אבל פתאום שם לב ששכח את כספו בבית, ואמר שילך הבייתה ויחזור עם הכסף. כל מוכרי התפוזים עמדו שם והוא לא יכל לזכור מאיזה מוכר הוא קנה. כל מוכרי התפוזים אמרו "שלם לי את הכסף". מה עליו לעשות? הוא צריך לשלם את הכסף ליד כלם וללכת. מוכרי התפוזים יכולים לומר את האמת ולתת את הכסף למי שבאמת מכר את התפוזים, או שהכסף יהיה מנח עד ביאת המשיח.

פרק כ"א - הרמב"ם מלמד שאסור למכור משהו בהפתעה. אם לא יודעים מה קונים, זה הימור, כיון שיתכן שעשינו עסקה טובה אבל גם יתכן שאנו סתם מבזבזים את כספנו. לומדים הלכות שאומרות כמה מקבלים אם קונים משהו כמו "אדמה כדי לבנות עליה בית" (לפחות בגדל מסים) או שדות (לפחות 2).

דרכי החסידות / הפרשה החסידית - פרשת ויצא

בפרשת השבוע לומדים על השליחות המיוחדת של יעקב. הוריו שלחו אותו לחרן כדי להתחתן. יעקב בקש מה' שיהיה עמו וישמר עליו בחרן, ושה' ישיב אותו בשלום לבית אביו. ה' ברוך אותו, והבטיח שהוא יחזיר אותו חזרה בשלום לבית אביו.

השליחות של יעקב אבינו היא הוראה לשליחות שלנו בעולם, לעשות לה' דירה בתחתונים.

אנו נשלחים ל"חרן" למקומות שונים בעולם, שאינם נראים כאלו הם מלאים בקדושה, והופכים אותם למקום נח לה'. לפני שיוצאים לשליחות, מבקשים מה' שיהיה אתנו וישמר עלינו.

מדוע מבקשים מה' גם שיחזיר אותנו? האם אין הדבר החשוב ביותר לבצע את השליחות כראוי?

מה זה משנה האם נחזר או לא?

זהו הלקח אותו לומדים מיעקב: חשוב מאד לקיים את השליחות באפן הטוב ביותר, אבל זה לא הדבר היחיד שה' רוצה. ה' רוצה שנסיים את עבודתנו כך שנוכל לחזור לארץ ישראל, ארץ הקדש אליה אנו שייכים.

אפילו אם מצליחים בשליחות שלנו בעולם, והופכים אותו למקום נח- דירה- לה', יש לחזור לבית שלנו, לעולם כפי שהוא צריך להיות, כאשר משיח יבא.

הדיעה הזו תתן לנו תוספת חיות בשליחות שלנו, לסיים את תפקידנו ולהביא את משיח עכשיו! (ראה ספר השיחות פרשת ויצא תשמ"ח)

תפלה / שמע

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה ע"ה גידמן

"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים". האדמו"ר הזקן אומר שדבר זה לא קורה רק פעם בשנה בחג הפסח, אלא יוצאים ממצרים מדי יום!

מה זה מצרים? הגוף הוא מצרים שלנו. הנשמה רוצה מאד להתקרב אל ה', אבל לגוף יש תכונות אחרות. הוא רוצה לאכול ולשתות, לשחק ולנוח ובכלל להרגיש טוב עם עצמו. זה קשה מאד לנשמה. היא מרגישה שבויה במצרים בלא דרך לצאת. אבל כאשר קוראים קריאת שמע, יוצאים ממצרים. איך זה קורה?

כאשר קוראים שמע, אומרים שמוכנים לקבל על מלכות שמים. ומתכוננים בעצם שאין עוד שום דבר בעולם חוץ מה'. הנשמה יכולה להתחבר לה' באפן חזק ביותר, כאלו הגוף לא נמצא.

לכן אמירת שמע היא כמו יציאת מצרים של הנשמה. לכן בסיום קריאת שמע מדבר על יציאת מצרים. למרות שזכירת מצות יציאת מצרים היא מצוה בפני עצמה, מקשרים אותה עם קריאת שמע בגלל שקריאת שמע היא גם יציאת מצרים.

(ראה תניא פרק מ"ז)

גאולה ומשיח / מה עשיתי היום?

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

מדי יום בתפלת העמידה אומרים: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" ומבקשים מה' שמשיח יבוא ויציל את עם ישראל.

אומרים גם בעמידה: "ותחזינה עינינו בשונך לציון" ומבקשים מה' להחזיר את עם ישראל חזרה לירושלים.

אם נחשב על מה שאומרים, נבחין כמה רוצים את משיח ונשאל את עצמנו "מה עשיתי היום כדי שמשיח יבוא? כמה קרבתני היום את בואו של המשיח?"

(לקוטי שיחות כ' עמוד 384, מגולה לגאולה עמוד 158)